

GOSPODAR-SKI

LIST

IZHAJA VSAKEGA PRVEGA V MESECU

Cena inseratov po dogovoru

CENA: 100 Din letno, inozemstvo 200 Din

Uredništvo in uprava Maribor, Slomškov trg št. 20

LIST V POUK IN ZABAVO

Državni proračun za leto 1933/34.

V soboto, 19. novembra, je finančni minister dr. Milorad Djordjevič predložil narodni skupščini proračun za leto 1933-34. Skupna svota predloženega proračuna znaša 10.438.326.575 Din, za leto 1932-33 pa je znašal 11.323.200.000 Din, razlika torej znaša 844.873.421 D. Proračun je tako sestavljen:

Splošni državni izdatki:

1. Vrhovna državna uprava	151.553.223
2. Pokojnine in invalidnine	915.738.432
3. Državni dolgovi	1.187.228.820
4. Ministrstvo pravde	358.514.186
5. Ministrstvo prosvete	784.671.999
6. Ministrstvo zunanjih zadev	120.973.717
7. Ministrstvo za notranje zadeve	551.114.183
8. Ministrstvo za finance	303.207.958
9. Ministrstvo vojne	2.001.900.000
10. Ministrstvo za gradbe	164.420.900
11. Ministrstvo za promet	152.530.804
12. Ministrstvo za kmetijstvo	61.886.584
13. Ministrstvo za trg. in ind.	45.429.487
14. Ministrstvo za soc. politiko	150.756.418
15. Ministrstvo za telesno vzgojo	14.970.000
16. Proračunski rez. krediti	25.000.000

Skupaj 6.989.896.910

lansko 7.575.120.665

letos manj 585.223.755

Izdatki državnih podjetij in ustanov

1. Ministrstvo za prosveto	23.683.082
2. Ministrstvo za finance	539.267.212
3. Ministrstvo za promet	2.458.386.644
4. Ministrstvo za kmetijstvo	55.343.195
5. Ministrstvo za trg. in ind.	16.254.252
6. Ministrstvo za šume in rude	31.711.489
7. Ministrstvo za soc. politiko	53.783.395

Skupaj 3.448.429.669

lansko leto 3.748.079.135

letos manj 299.649.666

Splošni državni dohodki:

1. Neposredni davki	1.808.000.000
2. Posredni davki	2.880.000.000
3. Monopol (višek dohodkov)	1.606.730.500
4. Državno gospodarstvo	535.251.967
5. Razni dohodki	159.914.443

Skupni dohodki 6.989.896.910

v letošnjem proračunu 7.575.120.655

manj kakor v prejšnjem letu 583.223.755

Dohodki državnih podjetij in ustanov:

1. Ministrstvo prosvete	35.580.000
2. Ministrstvo financ	556.015.651
3. Ministrstvo za promet	2.843.151.047
4. Ministrstvo za kmetijstvo	55.343.195
5. Ministrstvo za trg. in ind.	54.000.000
6. Ministrstvo za šume in rude	53.783.395

Skupaj 3.983.681.363

v letošnjem proračunu 4.501.034.297

torej manj predvideno 517.352.641

Dve razstavi in poskušnja vina.

(Sadna razstava (5. do 7. novembra), ki jo je priredilo udruženje sadnih trgovcev in izvoznikov v Mariboru.)

Sadna razstava.

Velika dvorana Unionske pivovarne je bila okusno okrašena ter razdeljena na dva dela, večji del je zavzela sadna razstava. Takoj pri vstopu na razstavišče je razstavila Sadjarska in vrtnarska podružnica Sv. Peter niže Maribora v 100 ameriških zabojih moderno pakovano sadje. Krasni sadni plodovi jabolke: kanadke, boskup, belle fleur, mašancke, bobovec in druge boljše sorte, tudi nekaj hrušek in orehov, so obiskovalce naravnost presemetili, večina obiskovalcev si je ogledala po dvakrat krasoto sadja. Tu se je videlo, kaj pomaga pridno, strokovno, združeno delo.

Več kot polovico sadnega razstavišča je zavzel predsednik udruženja sadnih trgovcev g. Srečko Krajnc iz Pesnice. Kot sadni veleizvoznik je pokazal množici ljudstva na treh zanimivo izdelanih, s krasnimi jabolki napolnjenih vagonih, kako se naše sadje na postajah naklada in v inozemstvo odpošilja. Zraven teh vagonov je razstavil tudi večjo množino v ameriških zabojih pakovanega sadja.

V sredini je razstavila tudi banovinska Vinarska in sadjarska šola, nekaj sadnih trgovcev in par sadjarjev.

Naš marljivi in podjetni vrtnar g. I. Jemec iz Maribora je s pomočjo mestnega vrtnarstva zelo okusno okrasil celo razstavišče. En velik paviljon je pa razstavil sam in pokazal širšemu občinstvu krasoto svojega strokovno obdelanega vrta. Temu se truda in stroškov neustrašenemu gospodu vrtnarju gre najlepša pohvala.

Perutninska razstava.

Ena tretjina verande je bila predelana za perutninsko razstavo. Hvalevredna dobra organizacija perutninarjev je množici obiskovalcev pokazala, kar se da v strokovni vzgoji perutnine doseči. Tukaj si videl štajersko belo kokoš, štajersko grahasto kokoš, štajersko kokoš sulmodolko, štajerske kapune, race, gosi in purane, in vse pripomočke moderne in dobičkanosne kurjere. Cenjene obiskovalce in ogledalce je spremljal po razstavnem prostoru koncert in petje nebroj petelinov.

Vinska poskušnja.

V mali Unionski dvorani je bila vinska poskušnja. Tu sem so prav pridno hodili zanimanci za dobro vinsko kapljico vina poskušat. Že prvi dan, to je 5. t. m. so bila vsa najboljša vina pozkušena in potrošena.

Zaključek.

V splošnem je ta jesenska prireditel prav dobro izpadla, kajti razstavo je nad 10.000 broječa množica ljudstva obiskala. Poleg Mariborčanov in okoličanov se je videlo obiskovalce iz vseh mest naše domovine, to je: Ljubljane, Zagreba in Beograda, pa tudi večje število inozemcev je bilo videti. Veliko zanimanje so kazali inozemski sadni kupci, slišala se je pohvala posebno od večjih nakupovalcev sadja iz Nemčije. Čuli smo besede: Mi v inozemstvu imamo lepo sadje, pa takšnih plodov še nismo videli.

Iz tega vsega sledi, da je sadna razstava v Mariboru vsako sadno leto potrebna in želeli bi bilo, da bi naši sadjarji se za stvar bolj zanimali, da bi na ta način naš jugoslovanski Meran bil središče sadne trgovine v naši državi. Torej, prihodnjič na svidenje — dragi tovariši!

*

Pravilnik za izvrševanje dimnikarskega obrta.

Ban dr. Marušič je 9. novembra t. l. izdal pravilnik, ki določa, da se morajo vse kurilne naprave in dimni odvodi ometati v mestih, trgih, v industrijskih občinah in rudniških krajih vsak mesec, v vseh drugih krajih pa vsaka dva meseca. Vse kurilne naprave in dimne odvode sme ometati samo upravičeni dimnikar, ki opravlja dimnikarske posle osebno, če pa ne dela osebno, mora postaviti poslovodja po zakonu. Dimnikar ali poslovodja je odgovoren za delo pomožnega osebja. Dan in uro ometanja je dimnikar dolžen pravočasno razglasiti na krajevno običajni način. Dimnikarju se ne sme braniti, da ob določenem času ometa, niti se ne sme pri delu ovirati. Ta pa je dolžen, da izvrši delo hitro, kar naj-
snažnejše in brez pokvare prostorov. Izvrševanje dimnikarskega obrta sme ban omejiti na ometalne okoliše, v vsa kem ometalnem okolišu smejo obrt izvrševati samo tisti dimnikarji, ki imajo tam določen sedež obrta. G. ban dr. Marušič je tudi izdal cenovnik za dim-

nikarska dela. Ta cenovnik določa za enkratno ometanje odprtega kuhinjskega ognjišča 4 Din, za ometanje navadnega prelozega dimnika pritlično 3 Din, za vsako nadaljne nadstropje 0.50 Din, za ometanje ruskega ali valjastega dimnika pritlično 2 Din in za vsako nadaljne nadstropje 0.50 Din, za ometanje štedilnika z eno pečico (in dimno cevjo do 1 m) 3 Din, z dvema pečicama 4 Din, s tremi pečicami 5 Din, za ometanje železne peči z dimno cevjo do 1 m 2 Din, za velike železne peči 2.50 Din, za izredno velike pa 3.25 Din, za ometanje dimne cevi od 1 m navzgor 0.75 Din, za ometanje Lutzove peči (male, brez pečice) 6 Din, za ometanje pralnega kotla 1.50 Din, velikega 2 Din. Ta cenovnik velja za redno ometanje. Če pa se delo izvrši po posebnem naročilu ali ob nevarnosti na nedeljo ali pa v hišah, ki so raztresene daleč iz vasi, se sme dogovoriti do 25 odstotkov povečano plačilo, v nočnem času (od 17. do 6. ure) pa se sme računati povisek od 50 odstotkov.

*

Poslovni davek tudi na kmetisko mlenje. Finančni minister je izdal uredbu, s katero določa plačevanje poslovnega davka za žito, ki se zamelje v mlinih. Za trgovske mline je odrejena posebna tarifa. Tudi za kmečko mlenje je predpisan poslovni davek in sicer se plača v mlinih dva odstotni davek od zaslužka mlinarja.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 19. novembra so pripeljali špeharji 85 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 11–12 Din, slanina po 14–15. Kmetje so pripeljali 19 voz sena po 90–95, 1 voz detelje po 100, 28 voz krompirja po 1–1.50, 4 čebule po 3 (česen 8–10), 30 voz zelja po 1–2. Kislo zelje 4, repa 2, ohrovt 1–2, endivija 1–2, motovilec (kup) 1, radič 1, špinača 1 Din, kolera 0.50–1, jabolke 2–4, hruške 4–7, grozdje 4–8, celi orehi 4, luščeni 16–20, kostanj 1.25, pečeni 4–5. Pšenica 1.50, rž 1.50, ječmen 1.50, koruza 1.15, oves 1–1.25, proso 1.50, ajda 1.25, ajdovo pšeno 6, fižol 2.50–4. Srna 1 kg 8–10, zajec komad 20–28, fazan 15–18, kokoš 20–25, piščanci 20–50, gos 30–50, raca 15–25, puran 35–60. Mleko 2–3, surovo maslo 20–24, jajca 1.50–1.75 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 18. XI. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 212 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5–6 tednov stari komad 100 do 110 Din, 7–9 tednov stari 150 do 180 Din, 3–4 mesece stari 250 do 280 Din, 5–7 mesecev stari 350 do 450 Din, 8–10 mesecev stari 480 do 500 Din, 1 leto stari 850 do 1000 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 134 svinj.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v torek dne 15. t. m. je bil precej dobro obiskan. Prignanih je bilo 288 krav, 112 telic, 140 volov, 32 bikov in 81 konj, skupaj:

653 glav. Cene so ble iste, kakor pri zadnjem živinskem sejmu in sicer: krave 1.25–3.25 Din, telice 2–4 Din, voli 2.50–4 Din in biki 2–2.50 Din za 1 kg žive teže. Konji so se prodajali po kakovosti od 100–2800 Din. Svinjski sejem v sredo dne 16. t. m. je bil slabo obiskan in sicer je bilo prignanih 185 svinj. Cene so zopet nekoliko poskočile. Prolenki 6–7 Din, polmastne 7–8 Din žive vage, plemenske svinje 200–400 Din, drobnarija pa 60–200 Din komad.

*

Vprašanja in odgovori.

L. M. v Šk. Koliko mora imeti kmet zemlje, da je veleposestnik? Ali je zloraba kaznjiva? — Dosedaj to še ni z zakonom določeno, pač pa pride to v zakon o zaščiti kmeta, kjer bo določeno, koliko zemlje mora imeti, da pride v območje zakona o zaščiti kmetov. Zlorabe v tem oziru ni, ker to ni nikak obvezen naslov: veleposestnik, pač pa se po krajevnih prilikah lahko vsak sam odlikuje in imenuje, če hoče.

Isti: Ali je dovoljeno kmetu živino kupiti in doma zaklati, meso doma in v sosednji vasi prodajati? — Kmet se ne sme pečati s klanjem živali kot obrtnik, ako te obrti nima. Dovoljeno pač je kmetu zaklati na domu živino, ki je njegova, brez ozira, kedaj jo je kupil, ali če je doma vzrejena. Pri sosedu v isti vasi ali v drugi vasi pa se meso ne sme prodajati. Izjemo imajo špeharji v Mariboru.

F. T. v B. Kako postanem detektiv? — Detektiv je tajni policaj, ki ne hodi v uniformi, ampak oblečen kot drugi ljudje. Navadno ga ne poznaš, pa poleg tebe stoji. Detektiv so v službi policije in morajo zato imeti iste predpogoje, odslužiti že morajo vojaško službo. Sprejema jih policijska oblast.

T. Ž. v B. Ali moram plačati rentnino od deleža nedoletnih otrok? — Seveda morate. Pač pa stroške oskrbe tudi zaračunajte!

I. K. v K. Kje se naj javim za graničarja? — Pri vojnem okrogu.

H. Č. v St. Ali mora res vsak obrtniški vajenec hoditi k sokolski telovadbi? — Dosedaj še ni izšel zakon, ki bi koga silil, da je kaznovan, če ne telovadi. Časopisi pa so pisali, da tak zakon izide, da bo vsak do svojega 26. leta moral telovaditi. Zdaj vašega učenca pa še nihče ne sme siliti.

P. F. v B. Kje se naroči »čebelarški glasnik«? — Dosedaj so bili kmetijski strokovni časopisi združeni v »Kmetovalcu«. A ko bo izhajal »čebelarški glasnik« posebej, boste izvedeli od uredništva »Kmetovalca« v Ljubljani naslov.

J. J. v P. Jaz imam 9 otrok (iz dveh zakonov), moja druga žena ne, ali mora ona od polovice posestva davek plačati? — Da!

*

NOVICE

Vlom v viničarijo. Vlomljeno je bilo v Grušovi pri Sv. Petru pod Mariborom v viničarijo posestnika Franca Senekoviča. Povzročena škoda znaša 3 tisoč Din.

Umestna obsodba za ukradeno kolo. Radi tatvine kolesa je obsodil dne 18. t. m. mariborski mali senat brezposelnega trgovskega pomočnika Petra Smrekarja iz Kroke na poldrugo leto

strogega zapora, 4 leta častne zgube in še na pridržek prestani kazni.

Zasačen v trenutku vloma. Mariborski stražnik je aretiral Stanka Zeliča baš tedaj, ko je hotel vlomiti v neko hišo na Meljski cesti. Aretirani se je baval predvsem z izmikanjem zimskih sukenj.

Vsled udarca s kolom mu je počila lobanja. Na cesti pri Sv. Andražu v Halozah je bil napaden od neznancev posestnikov sin Ivan Zula iz Belovška. Vsled udarca s kolom preko glave mu je počila lobanja in je napadeni v smrtni nevarnosti.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. Pri Sv. Barbari v Halozah so se stekli med seboj fantje. Pri tej priliki je bil zaboden v trebuh Ivan Sampolec iz Brezovec, občina Sv. Barbara. Zabodeni je drugi dan v strašnih mukah umrl. Smrtna žrtev fantovske brezmejne podivjanosti je bil miren ter pošten fant in je njegova žalostna smrt pretresla celo župnijo.

Tatvina vrbovega šibja. Pletarski zadruzi v Ptuj, ki ima vrbove nasade v mestnem logu, je nekdo pokradel 3000 kg šibja in povzročil zadrugi 2500 Din škode.

Potegavščine lažnega vinskega trgovca. Krog Ormoža, Jeruzalema ter Ljutomera se je zadnje dni klatil laži vinski trgovec, ki se je izdajal za Fr. Ruseka, diplomiranega inženjerja iz Brna. Kupoval je staro vino po vagonih in pri tem poslu dobro jedel in pil. Obiskal je celo zadnjo mariborsko razstavo. Ko je pa začutil v Mariboru, da ga gledajo njegovi spremljevalci že z bolj kritičnim očesom, je izginil. Glavni namen tega širokoustnega pustolovca je, da dobro živi na račun boljših vinogradnikov, katere zna preslepiti z izredno zgovornostjo. Rusek bo star kakih 50 let, je osivelih lasi, obrt in dobro oblečen.

Hiša je pogorela posestniku Ivanu Arbeiterju v Malem Paradižu pri Ptuj. Na podstrešju je uničil ogenj dva voza krme in precej koruze. Ogenj je nastal vsled močnejše zakurjene peči za peko kruha v bližini dimnika, kjer so bili leseni trami.

Utonil je pri kopanju jarka krog travnika Janez Molnar iz Lakoša pri Dolnji Lendavi. Vzrok smrtne nesreče je preobilni alkohol.

Krvav obračun med sinom in očetom Viničar Franc Krajnc iz Gorenjskega vrha je bil na delu s svojim sinom pri žganjekuhi pri znancu v Halozah. Oče in sin sta se med seboj sprla. Sin je pričakal očeta pred domačo hišo, ga ranil s sekuro v levo roko in ga tudi sicer poškodoval, da se je moral oče zateči v ptujsko bolnico.

Lastno sestro zabodel v roko. V pijanosti in prepiru je zabodel v levo roko posestniški sin Ignac Černezel v Vintarovcih pri Ptuj svojo sestro Alojzijo, ki se zdravi v bolnici v Ptuj.

Kar s sabljo! V Doliču pri Ptuj se je zgodil v noči 18. novembra zločin, ki nas spominja na srednjeveške napade roparskih klatežev. Iz Doliča v Levanju so se vračali kmečki sinovi: Horvat, Kramberger, Potrč in Zelenič. Četvo-

rico sta iznenada napadla dva nezna-
na moška in sicer kar s sabljo. Najprej
sta dobila par silovitih udarcev Kram-
berger in Potrč, nato je pa sunil ne-
znanec Horvata s sabljo v trebuh in
mu presekala devetkrat čreva. Horvat
je obležal v nezavesti, še isto noč so ga
prepeljali v ptujsko bolnico, a je malo
upanja na okrevanje. Kramberger in
Potrč se zdravita doma. Enega napa-
dalca napadeni poznajo, drugega bodo
pa izsledili orožniki.

Sreča v nesreči. Na cesti v Peklu pri
Poljčanah pri Švelčevi hiši sta se sre-
čala tovorni avto sodavičarja iz Konjic
in voz. Šofer avtomobila se je v zad-
njem hipu preveč ognil, avto se je pre-
kobilnil na travnik ob cesti, se dva-
krat prekucnil in obležal na sredini
travnika s kolesi navzgor. Vsi, ki so
gledali ta prizor, so bili uverjeni, da
sta ob življenje šofer in spremljevalec.
Pa le vozač se je nekoliko opraskal,
med tem ko je ostal oni drugi brez
vsake praske. Avto je ob blatnike, raz-
bile so se steklenice, ko so pa izvlekli
težko vozilo zopet na cesto, je šlo dalje
proti Konjicam, ker ni bil motor po-
škodovan.

Ponarejeni novci po 10 in 20 Din, iz
mehke kovine, so se pojavili po Celju
in okolici.

Zabodljaj v levo lice. V pretepu je
napadel dne 13. t. m. neki moški 29let-
nega zidarja Ivana Maka iz Medloga
pri Celju in ga zabodel z nožem v levo
lice pri čeljusti. Žrtev surovega napa-
da je morala radi znakov zastruplje-
nja v celjsko bolnico.

Vlom v trafiko. V noči na 18. nov.
so izkopali neznani storilci z železnim
drogom luknjo v tobačni paviljon gđ.
Milice Strovsove v Kapucinski ulici v
Celju. Odnegli so gotovine 1500 Din,
vso zalogo tobaka, cigaret in božičnih
kart za dobrih 5000 Din. V to trafiko
je bil poskušan vlom že pred dvema
letoma in je lastnica tokrat bila zava-
rovanja za slučaj nenapovedanega —
nasilnega obiska.

Iz sobe ukradena ura. Dne 15. nov.
zvečer je nekdo izmaknil iz sprejem-
nice celjskega zobozdravnika dr. Sad-
nika 1600 Din vredno zlato zapestno
uro.

Prepovedana vlomilca. V noči sta ob-
iskala dva vlomilca krčmo gospe Kra-
merjeve v Trbovljah. Izrezala sta pri
kuhinjskem oknu šipo in odprla okno.
Šum je čula domača hčerka, ki je be-
dela pri otroku. Zbudila je moža, ki je
prepodel drzneža, ki bi bila sicer odne-
sla dober plen.

Samomor. Brezposelni tesar Florijan
Bratun, po domače Zaviršek, je le-
gel v Podgradu pri Zalogu na tračnice
in beograjski večerni brzovlak mu je
odrezal glavo. Orožniki so našli pri
žrtvi vrv z zanjko in britev. Bratun je
bil udan alkoholu, je že večkrat govo-
ril, da si bo končal življenje. Enkrat
prej je že celo skočil v Ljubljano, pa
ni mogel utoniti radi prenizkega sta-
nja vode.

Mlada ponarejevalca. Naenkrat je
začel krožiti srebrni ponarejeni denar
po občinah Smuki in Stari log na Do-
lenjskem. Zadevo je javil trgovec Hö-

nigmann iz Starega loga orožnikom,
ki so začeli preiskavo in izsledili kot
ponarejevalca 20letnega posestniškega
sina Adolfa Königa iz Rdečega kamna
v občini Smuki. Kot razpečevalec se je
udinjal Königov prijatelj Josip Fink,
raznašalec kruha v Starem logu. Mla-
denič je uporabljal za potvorbe svinec
in aluminij. Oba fanta so seve zaprli
in ju spravili v zapore novomeškega
okrožnega sodišča.

**Posebno krvava je bila Martinova
nedelja v Dolenjskih toplicah.** V Drga-
njih selih je dobil mladenič Zupančič
prerez po glavi, da je moral v novo-
meško bolnico. — Posestniškega sina
Avguština iz Podturna je nekdo ob-
klal z nožem po glavi in mu prerezal
žilo, da je brizgala kri 1 m daleč. Od-
vedli so ga v bolnico. — Mladeniču
Markoviču iz Gornjega Gradišča je raz-
rezal hlapec Kobe z nožem lice. — V
Gaberju pri Št. Rupertu se je ravsalo
med seboj 12 fantov. 18letni Alfonz
Berk iz Gorenje Jesenice je v tem boju
slučajno kot nepristranski dobil s tri-
oglatim rezilom globoko rano v levo
stran prsi in od zadaj vbodljaj v levo
nadlehtnico.

Požar je obiskal dne 15. novembra
ob pol peti uri zjutraj posestnico Ano
Rogljevo v Gotni vasi pri Novem me-
stu. Ogenj je uničil hlev, pod in list-
njak. Zgorelo je 2000 kg slame, 500 kg
krme, razno gospodarsko orodje in na
podstrešju spravljeno pohištvo posest-
nika Janeza Hrastarja iz Poganc. Go-
vejo živino in svirje so otehi, zgorelo
je le 15 kokoši. Pri gašenju sta se težje
poškodovala dva gasilca. Škodo cenijo
na 25.000 Din.

*

Koledar „Slov. Gospodarja“.

Med kmetskimi posestniki je že več
let vpeljan žepni koledar. Do lanskega
leta ga je izdajala bivša Kmetiska zve-
za. Letos pa ga je izdal naš »Slovenski
gospodar«.

Koledar je v celo platno vezan, ima
svinčnik in je lepe žepne oblike. Ima
sledede vsebino:

Koledarski del.
Cirilica in latinica.
Poštne pristojbine.
Svet in domačija (članek).
Kr. banska uprava.
Kaj je s hmeljem (članek).
Protialkoholno gibanje in naš vino-
gradnik (članek).
Oporoka (kako se napravi, da je pra-
vilna).
Pamet je boljša kot žamet (poveš, v
kateri so pojasnjeni in rešeni vsi
spori, ki lahko nastanejo zaradi mej
med dvema sosedoma).
Prva pomoč v nesreči (človeka).
Domača zdravila (za človeka).
Zdravljenje domačih živali.
Odplačevanje dolgov (članek in tabela).
Kako se mešajo umetna gnojila?
Sejmi za Štajersko, Kranjsko, Koroško
in Prekmurje.
Tabele za preračunavanje lesa.

Kako postopati pri zavarovanju in po-
žarih? (članek).

Koledar brejosti (tabela).

Kako snažimo madeže? (tabela).

O prehrani (članek).

Prva pomoč pri porodih domačih ži-
vali.

Kmetijsko knjigovodstvo z raznimi ta-
belami.

Belježni papir.

Skupno 276 strani!

Koledar stane Din 10.—. Ako ga kdo
naroča po pošti, naj priloži znamko za
Din 11.—. Na naročila brez plačila v-
naprej se žal ne moremo ozirati. Na-
klada je trikrat manjša od lanske in
se ponatis radi višjih cen papirja in
platna ne bo izvršil. Kdor hoče torej
koledar imeti, naj ga takoj naroči pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

*

Galicija. Letos je sadje pri nas obilno obro-
dilo. Zlasti so jabolka prvovrstna mizna. Kup-
cev je malo in zato cene jabolkam niso prav
zadovoljive. Razne renete in kanadke so pe-
stre boje in nenavadno okusne.

Razbor pri Slovenjgradcu. Zopet nas je ob-
iskal g. sreski kmetijski referent Wernig, ki
je imel dne 13. t. m. kmetijsko predavanje.
Dal nam je lepe nauke in koristna navodila,
za katera smo mu hvaležni. Kljub dobri vo-
lji, ki jo imamo Razborčani, smo vsled več-
letne suše in pomanjkanja krme in slabe ži-
vinske cene v zelo težkem položaju. Kmetje
koljejo doma, toda denarja ni. Drugod se či-
ta o brezposelnosti, pri nas pa je pomanjka-
nje delavskih moči. Marsikateri kmet bi si še
rad uredil kaj potrebnega pri svojem posest-
vu, si napravil gnojišče in popravil poslopje
itd. Pa kako, ko je kriza, slaba letina in po-
manjkanje denarja! — Dne 29. m. m. se je ja-
ko nevarno vsekali s sekuro v levo koleno F.
Knez, ko je delal cokle. Zdravi se v slovenj-
graški bolnici. Ima skrbeti za ženo in za šest
otrok. Bog mu daj skorajšnje ozdravljenje!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Velika žalost je
zadela starše edine hčerke Mimike Zaletinger
na Malni, katera je po daljši in mučni bolez-
ni dne 11. t. m. izdahnila svojo blago dušo,
stara komaj nekaj č. 14 let. Upamo, da se
njena duša že veseli v nebeških višavah, ža-
lujočim staršem pa naše sožalje!

Poljčane. Lepe so naše Poljčane. Toda še
lepša je bila v nedeljo dne 13. t. m. Lušečka
vas pri Poljčanah, ko je naša Tončka dobila
ženina in moža. Ta dan sta bila namreč po-
ročena v naši župni cerkvi g. Nace Pihler iz
Volovljeka pri Ptuj in Tončka Čokl iz Lu-
šečke vasi pri Poljčanah. Oba sta znana kot
pridna in delavna člana naših prosvetnih or-
ganizacij. Nevesta je poleg predsednice dekli-
škega krožka bila tudi prednica Marijine
družbe. In kako ganljivo slovo so ji članice
pripravile! Saj ni ostalo nobeno oko navzočih
suho. Priči pri poroki sta bila g. Rober, go-
stilničar in posestnik v Lušečki vasi, in g. dr.
Pihler, zdravnik iz Maribora. Poročal je č. g.
France Modrinjak, kaplan v Pišecah pri Bre-
žicah. Nevesta pa je tudi znana bralcem »Na-
šega doma«, zlasti ugankarjem, pod imenom
Tončka iz Poljčan. Saj se je na vseh poljih

prosvete udeleževala. Na njeni gostiji se je tudi nabralo za mariborsko bogoslovje 135 D. Bilo srečno

Sv. Lenart v Slov. goricah. V Zamarkovi je umrl priden in povsod priljubljen mladenič Jožef Schönwetter v 24. letu svoje starosti. Pred letom je odslužil svoj kaderski rok pri konjenici v Slavoniji. S kaljo boleznijo se je vrnil na dom k svojim ljubim starišem ter je vidno pešal, tako da ga je bolezen pred 4 meseci vrgla na bolniško posteljo, katere do svoje smrti ni več zapustil. Prenašal je vse muke in trpljenje dan v božjo voljo. Rajni je vedno bil vesel in je rad prepeval, tudi še na bolniški postelji je »svojima sesticama, ki sta mu požrtvovalno stregli in bili noč in dan ob njegovi postelji, zapel kako kratko pismo, najrajši to: »Ko meni zares bo zvonilo, še tebi oko bo rosilo, umrlo bo meni srce, umrle bodo naše sladke.« Bog daj, da bi sedaj s svojim lepim glasom prepeval med angelci v nebesih! Pogreb rajnega Pepeka se je vršil v nedeljo dne 13. t. m. popoldne ob obilni udeležbi občinstva, posebno mladine, ki je z vencami in šopki okrasila njegovo krsto in njegov sveži grob. On pa jim je iz groba klical v slovo: Glej mladino! Truplo moje mlado pa bo strohnelo, vedi, da tudi tvoje bode odcvetelo. Kakor je bil rajni priljubljen, so pokazale solze, ki so močile njegov prezgodnji grob. Počivaj mirno, dragi Pepek, ki si se tako zgodaj ločil od svojih za teboj žalujočih staršev, bratov in sester, ki te ne bodo nikdar pozabili. Na sedmini so gostje darovali za novo knez. semenišče 125 Din, katera svota se je oddala v Cirilovi tiskarni.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Tužno in žalostno so zveneli andraževski zvonovi in njih glas je šel tja v Smolinsko vas do hiše žalosti, kjer je ležalo na mrtvaškem odru mrtvo truplo pridnega mladeniča Feliksa Zorkota. Nikdo skoraj ni verjel, da je kruta smrt pretrgala nit življenja že tretjemu bratu. Pa žal je bilo res. Umrli je v soboto dne 12. t. m., previden s sv. zakramenti za umirajoče. Postal je žrtev jetike. Svojo mučeniško bolezen je bogu udano pronašal, zato je bila njegova smrt lahka. Ko je ležal pokojni Feliks na mrtvaškem odru, so ga prišli kropiti od blizu in daleč njegovi prijatelji in drugi znanci. Pogreb, ki ga je vodil domači vlč. g. župnik, je bil žalosten in turoben. Pretresljivo je bilo gledati žalujoče stariše, ko so stali ob odprtem grobu tretjega sina, ki bi bil njim opora na stara leta. Pa ljubi Bog je storil drugače! Dragi Feliks! Zapustil si nas in svoje ljube stariše v cvetu mladosti, star komaj 17 let. Počivajte mirno, vi trije bratje drug ob drugem v hladni zemlji in prosite za nas, ki gremo vašo pot. Žalujočim starišem naše iskreno sožalje! — Letošnje leto je bilo pri nas hvalabogu še precej rodovitno. Najbolj je Bog blagoslovil naše sadonosnike, ki so našemu kmetu pripomogli, da je marsikatera svota zletela v že skrajno oslabele denarnice. Tudi vinogradi so dobro obrodili. Pa kaj pomagajo polne kleti vina, ko pa kupcev ni! Upajmo na boljše čase, morda pa le še pridejo za nami. Edino, za kar se imamo zahvaliti Bogu, je to, da nas niso obiskale večje vremenske neizgode.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Okoli 70letni hlapec Mihael Adam, uslužben že okoli 30 let pri Stojnškovi rodbini v Cerovcu, je dne 13. t. m. napajal pri vodnjaku živino. Živina se je zbodla in ker je bil vodnjak slabo ograjen,

je govedo vrglo hlapca v vodnjak. Na uboga hlapca je pa še razgrajena živina vrgla v vodnjak eno živinč. Hlapca so potegnili mrtvega iz vodnjaka. Dragi Miha, kljub svoji visoki starosti si bil vedno delaven in skrben hlapec svojemu gospodarju. Daj Bog pokoj tvoji duši!

Bizeljsko. Na pobudo tukajšnjega župnika Brvar Ignacija so zbrali bizeljski župljani, sočustvujoč z brezposelnimi rudarji in njih nepreskrbljenimi družinami v Trbovljah, 58 velikih vreč živeža: fižola, koruze, krompirja in repe, in poslali ta živež prehranjevalnemu odboru občine Trbovlje. Tako so Bizeljani na plemenit način pokazali svojo hvaležnost do Boga za še precej dobro letino. Vsa čast radodarnim Bizeljancem in iskrena hvala! — Vinška kupčija se le počasi razvija. Doslej prodano vino je doseglo po kakovosti ceno od 2 do 4 Din liter. V splošnem se pričakuje, da se bo letos gibala cena med 3 do 4 Din za liter. S tem bi bili za silo pokriti pridelovalni stroški. O kakem plačilu vinogradnikovega dela pa pri teh cenah ni govora. Letošnja kapljica je dobra, ker ni bilo tu nikake toče, a poletje izredno vroče. Kupci, na Bizeljsko po dobro kapljico!

Pišce. V kratkem nas zapusti gđ. Julka Hladnik, učiteljica na osnovni šoli v Globokem. Kolo sreče se ji je obrnilo in je z 21. t. m. nastavljena v Brežicah in dodeljena za poučevanje na meščanski šoli. Kljub temu, da jo homo tu zelo pogrešali, posebej se bodo od nje težko ločili njeni malčki, ji na novem službenem mestu želimo vso srečo, razumevanje pri otrocih, stariših in predpostavljanih ter obilo ljubezni pri vseh. Saj vsega tega zasluži vsak, ki hodi po stopinjah Njega, ki je rekel: Jaz sem pot, resnica in življenje. Ko gđ. Julki na pot na novo mesto želimo sto sreč in obilo blagoslova, ji tudi kličemo: Ne pozabite, gospodična, na nas! Vsaj Vaše molitve naj ostanejo z nami in pri nas!

Celje. Franc Taškar, kleparski mojster v Celju, je izdelal bakreni kotel za kuhanje žganja in za varenje sodov z verigo v brzoparilniku po najnovšem sistemu. Ta brzoparilnik je izvrsten in ga je priporočati vsakemu. Petkrat zvita kača iz bakra nudi prav izborno kuhanje. Cena je mala.

Pohodi radi lakote po celem svetu.

V Ameriki je pričelo. Bojevniki izza svetovne vojne ali veterani so korakali proti prestolici Zedinjenih ameriških držav — Washingtonu. Mesta, skozi katera se je pomikal lakotni sprevod, so pozdravljala veterane, oblasti so se potrudile, da so poskrbele za prehrano in brezplačni prevoz. Dospel je slednjič, 30.000 mož broječi oddelek, v Washington. Tudi tukaj so jih najprej gladili z rokavicami in so postopali z njimi previdno ter popustljivo. Veterani so se nastanili po starih barakah, kjer so pričakovali, kar jim gre na invalidnih prejemkih. Prišlo pa je v resnici povsem drugače. Policija in vojaštvo sta naskočila taborišče veteranov z — bombami za solzenje, zažgala kočure ter barake. V nekaj urah so odpremili veteranski oddelek nasilnim potom vsakega posameznika v domovino. —

Omenjeni brezplodni pohod veteranov je zelo mnogo škodoval Hooverju pri zadnjih predsedniških volitvah.

Par tednov zatem se je ponovila ista igra v kanadskem dominijonu v Newfoundlandi. Preko 5000 mož je vkorakalo v St. John, kjer so demonstrirali, pretepli nekaj uradnikov in policija na konjih je morala razporediti nasilne demonstrante na vse štiri vetre.

Ko je zborovala gospodarska konferenca v kanadski prestolici v Ottawi, se je pojavilo nekaj tisoč brezposelnih pred ministrskim predsednikom Benetom in so zahtevali delo in kruha. — »Ako boste zakone kršili, boste plačali«, se je glasil odgovor z najvišjega mesta in 200 mož brezposelnih demonstrantov so vtaknili v zapore.

Kanadi sta sledila angleška dominijona Avstralija in Nova Zelandija, ki spadata k najbogatejšim pokrajinam angleške svetovne vladavine, nista še preobljudena in nista imela doslej nikakega opravka z brezposelnostjo. Po večjih avstralskih mestih: Sydneyju, Melbourneu, Kingstonu in Brisbani — povsod je morala ustopati policija. V Wellingtonu so zropali demonstranti trgovine, v Brisbani so uporabili proti nasilnežem oklopne avtomobile. Še le nato so krenile izčrpane množice demonstrantov vsak na svoj dom.

Nato so se še le pojavili pohodi izstradanih v Evropi. Prvi je bil vprizorjen na Romunskem, kjer so se podali na pot po vzgledu Združenih držav veteranci in njim na čelu vpokojeni podčastniki. Tritisoch mož je po večtedenskem potovanju doseglo Bukarešto. Slovesno so prisegli, da ne bodo tako dolgo zavžili nobene hrane, dokler ne bo odobrila vlada njihovih pravičnih zahtev. Oblasti so zbrale z vso naglico nekaj milijonov, jih razdelile med najbolj potrebne, nakar so se razšli veteranci.

Lakotni pohod na Poljskem so zatrli koj ob pojavu. Na Poljskem so postavili ob cestah strojnice, ki so zagrožile tako temeljito z obračunom, da se invalidni demonstranti sploh niso upali uvrstiti v pohodne vrste.

Na Grškem so postopali v očigled parlamentarnim volitvam z veterani veliko milejše. Potujoče množice, pred vsem svoječasne maloazijske begunce, so zastoj prehranili, podarili vsakemu par drahem in so jih pregovorili z dobrim, da so se razkropili zopet vsak na svoj dom.

Za Grčijo je prišlo na vrsto lakotno gibanje na Angleškem. Pomanjkanje trpeči moški, ženske in otroci so preplavili londonske ulice, kjer jih je pa sprejela strogo pripravljena policija.

Tekom 10 mesecev so se pojavili pohodi izstradanih po vseh delih sveta. Edini, ki je pozival na te pohode, je bil — prazen želodec. Demonstracije stradajočih so dale celemu svetu ta dober nauk, naj store na odgovornih mestih za bodoče leto vse, sicer se bodo ti pohodi ponovili in v večjem obsegu ter z nepregledno opasnimi posledicami.